

Overheid in Nederland

Samenvattingsrapport betrekken gemeenteraadsleden en AB-leden waterschap bij ruimtelijk beleid

Januari 2025

De provincie Noord-Holland hecht veel waarde aan de betrokkenheid van lokale volksvertegenwoordigers bij de ontwikkeling van provinciaal beleid. Deze samenwerking zorgt ervoor dat het beleid beter aansluit bij lokale belangen en daarmee effectiever en breder gedragen wordt.

In het kader van de actualisering van de Omgevingsvisie is onderzocht hoe de provincie deze betrokkenheid kan optimaliseren. Het onderzoek richtte zich op de voorkeuren van volksvertegenwoordigers met betrekking tot de vorm van participatie, zoals bijeenkomsten of digitale communicatie, en op de inhoudelijke thema's die zij belangrijk vinden.

Dit rapport bevat de belangrijkste resultaten van het onderzoek en biedt handvatten om de samenwerking met lokale vertegenwoordigers verder te versterken en te zorgen voor een breed gedragen Omgevingsvisie.

Naast dit samenvattingsrapport is een [interactief online dashboard](#) ontwikkeld waarin alle onderzoeksresultaten in detail te bekijken zijn.

RESPONSVERANTWOORDING

METHODIEK

- ▶ Het onderzoek is online uitgevoerd.
- ▶ Aan alle raadsleden (N=1.083) en AB-leden waterschap (N=75) in de provincie Noord-Holland waarvan een e-mailadres bekend was, is op 26 november 2024 een e-mail gestuurd met een link naar de online vragenlijst.
- ▶ Niet responderende raadsleden en AB-leden waterschap hebben op 3 december 2024 een herinnering gekregen.
- ▶ Op 9 december 2024 is aan de overgebleven niet responderende raadsleden en AB-leden waterschap een tweede herinnering gestuurd.
- ▶ Alle respondenten hebben de vragenlijst anoniem ingevuld.

RESPONS

In totaal hebben n=242 raadsleden en n=31 AB-leden waterschap aan het onderzoek deelgenomen. De maximale foutmarges bij deze steekproefgroottes en voornoemde populatiegroottes bedragen respectievelijk $\pm 5,6\%$ en $\pm 13,6\%$ (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)*.

Deze foutmarges zijn zodanig dat over raadsleden betrouwbare uitspraken en over AB-leden waterschap indicatieve uitspraken gedaan kunnen worden.

* De foutmarge geeft de precisie van een gemeten percentage aan. Hoe kleiner de foutmarge, hoe preciezer het gemeten resultaat. Het betrouwbaarheidsniveau geeft de statistische kans aan dat, bij herhaling van de meting onder gelijke omstandigheden, het resultaat van deze herhaalmeting binnen de foutmarge blijft.

HUIDIGE SITUATIE

Betrokkenheid bij provinciaal beleid

- ▶ 80% van de raadsleden is in meer of mindere mate betrokken bij provinciaal beleid.
- ▶ Onder AB-leden waterschap betreft dit zelfs 90%.

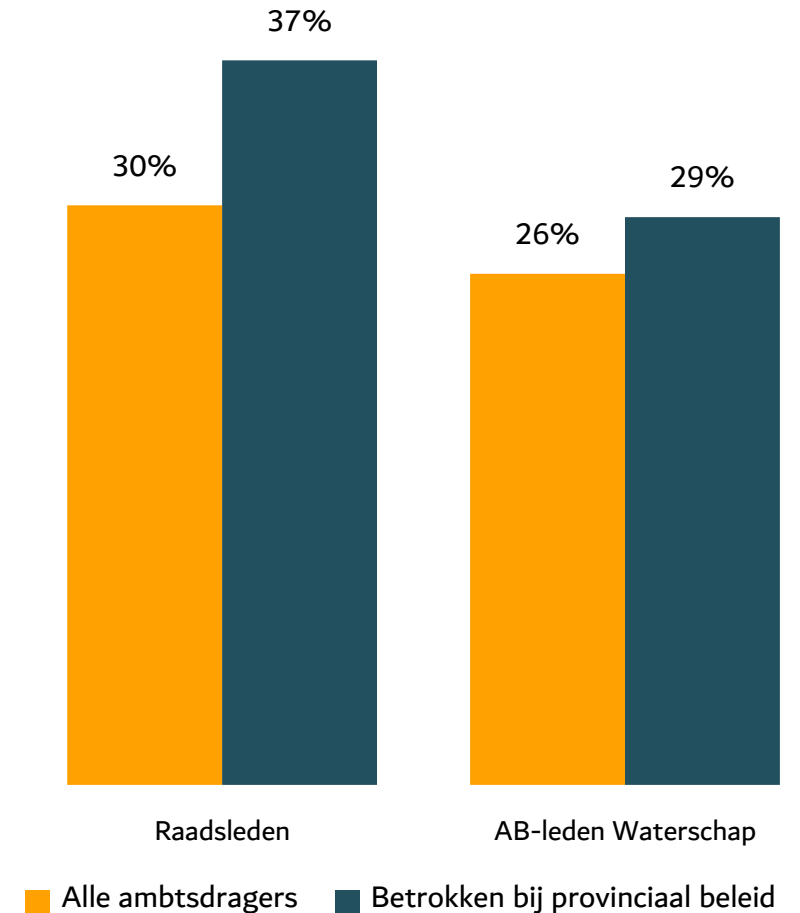
- ▶ Van de raadsleden die aangeven wel eens betrokken te zijn bij provinciaal beleid geeft 37% aan betrokken te zijn bij de omgevingsvisie. Wanneer we dit herpercenteren naar alle raadsleden, zien we dat 30% wel eens betrokken is bij provinciaal beleid met betrekking tot de omgevingsvisie.
- ▶ Voor AB-leden waterschap zijn deze percentages respectievelijk 29% en 26%.

Motivatie niet-betrokkenen

- ▶ Raadsleden die momenteel niet betrokken zijn bij provinciaal beleid, geven vooral als reden op dat het nooit aan de orde is gekomen. Vrijwel geen enkel raadslid geeft aan er geen behoefte aan te hebben.
- ▶ De drie AB-leden waterschap die hebben aangegeven momenteel niet betrokken te zijn bij provinciaal beleid geven hiervoor allen als reden dat het nooit aan de orde is gekomen. Géén van hen geeft aan er geen behoefte aan te hebben.

- ▶ Op de vraag wat de provincie kan doen om ambt dragers die niet betrokken zijn tóch te betrekken, geeft 63% een inhoudelijk antwoord. De gegeven antwoorden kunnen als volgt worden samengevat:
 - ▶ **Zichtbaarheid en communicatie:** Tijdig informeren via nieuwsbrieven, e-mails, persoonlijke uitnodigingen en thema-avonden.
 - ▶ **Bijeenkomsten:** Lokale en online sessies organiseren over relevante onderwerpen, zoals duurzaamheid en watervraagstukken.
 - ▶ **Samenwerking:** Gemeenteraden vroegtijdig betrekken bij beleid en besluiten, gericht benaderen en inspelen op lokale thema's.
 - ▶ **Ondersteuning:** Informatievoorziening afstemmen op behoeften en provinciale vertegenwoordigers laten aansluiten bij lokale bijeenkomsten.
 - ▶ **Inwoners centraal:** Koppelen aan lokale issues en inspiratie halen uit initiatieven zoals "raad on tour".

Huidige betrokkenheid bij omgevingsvisie

GEWENSTE SITUATIE

Gewenste betrokkenheid bij provinciaal ruimtelijk beleid

- ▶ De behoefte om betrokken te worden bij provinciaal ruimtelijk beleid is groot:
 - ▶ 91% van de raadsleden heeft hier sterke (46%) of enige (45%) behoefte aan.
 - ▶ Van de AB-leden waterschap heeft 94% hier sterke (42%) of enige (52%) behoefte aan.

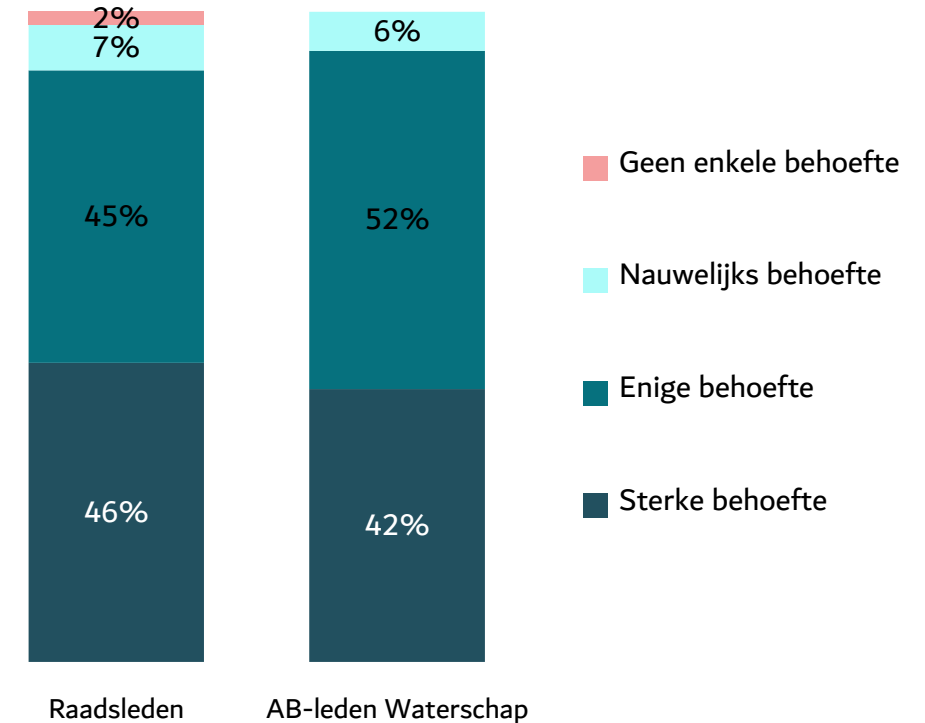
Gewenste manieren om betrokken te worden

- ▶ De volgende manieren van betrekken zijn het populairst* onder raadsleden:
 - ▶ Fysieke bijeenkomsten in de eigen gemeente: 88%
 - ▶ E-mail/ digitale nieuwsbrief: 77%
 - ▶ Digitale bijeenkomsten/ Webinars: 64%
 - ▶ Werkbezoeken en excursies: 63%
- ▶ De volgende manieren van betrekken zijn het populairst* onder AB-leden waterschap:
 - ▶ Werkbezoeken en excursies: 90%
 - ▶ Digitale bijeenkomsten/ Webinars: 83%
 - ▶ Fysieke bijeenkomsten in het provinciehuis: 79%
 - ▶ Aansluiten bij reeds bestaande bijeenkomsten: 79%

Gewenste vormen van betrokkenheid

- ▶ Aan de volgende betrekkingvormen hebben zowel raadsleden als AB-leden waterschap het vaakst behoefte:
 - ▶ Bespreken van specifieke casussen: resp. 59% en 61%
 - ▶ Voorleggen van dilemma's: resp. 45% en 39%
 - ▶ Voorleggen van stellingen: resp. 35% en 19%

Gewenste betrokkenheid bij omgevingsvisie

GEWENSTE SITUATIE - VERVOLG

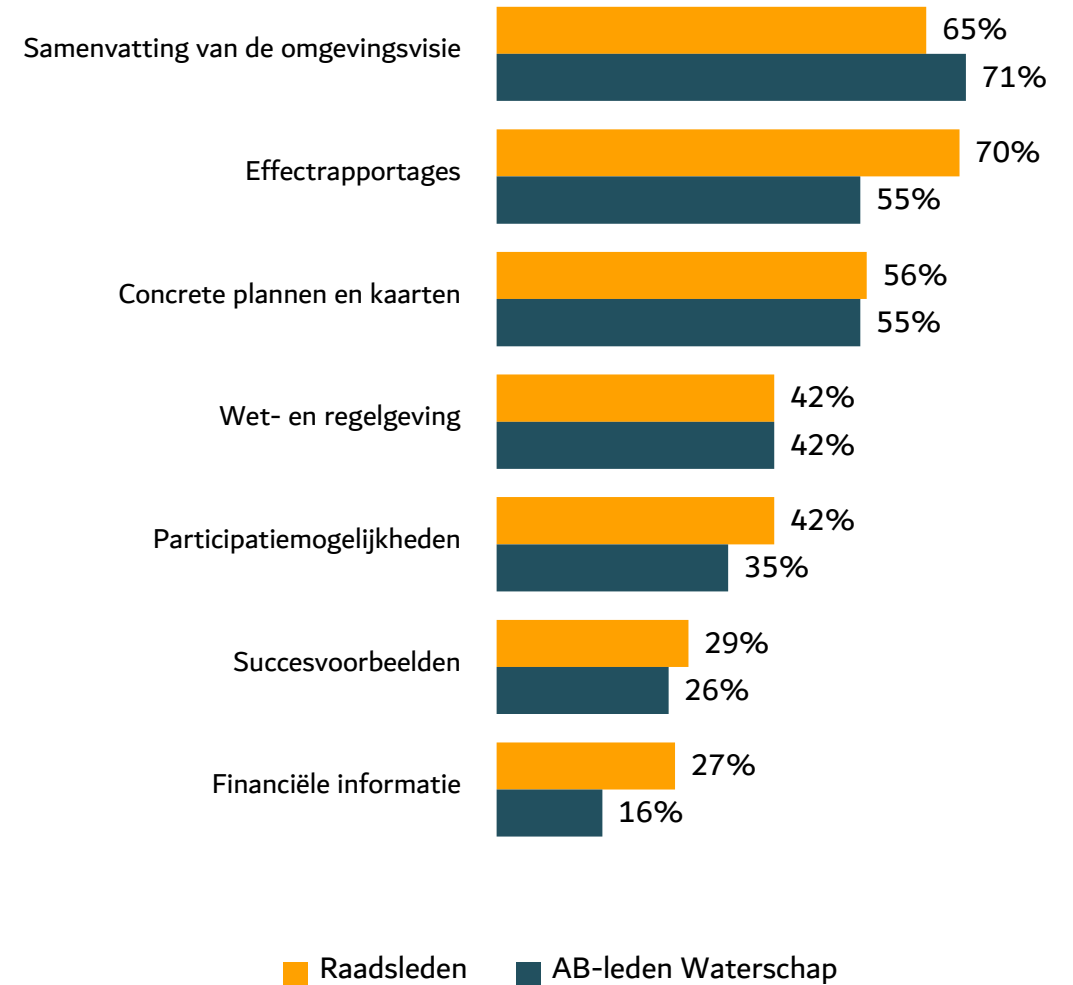
Gewenste soort informatie bij provinciaal ruimtelijk beleid

- ▶ Zowel raadsleden als AB-leden waterschap hebben het vaakst behoefte aan:
 - ▶ Een samenvatting van de omgevingsvisie: resp. 65% en 71%
 - ▶ Effectrapportages : resp. 70% en 55%
 - ▶ Concrete plannen en kaarten : resp. 56% en 55%

Belang vertaalslag omgevingsvisie naar de lokale schaal

- ▶ Vrijwel alle raadsleden (97%) vinden het heel belangrijk (59%) of belangrijk (38%) dat er bij gesprekken in het kader van actualisering van de omgevingsvisie een vertaling gemaakt kan worden naar de lokale schaal.
- ▶ Onder AB-leden waterschap vindt een zeer ruime meerderheid (84%) dit heel belangrijk (39%) of belangrijk (45%).

Gewenste soort informatie

ROL PROVINCIE

Tevredenheid inzet provincie

- ▶ Over het algemeen zijn raadsleden en AB-leden waterschap ontevreden over de huidige rol van de provincie. Men vindt dat de provincie onvoldoende doet om hen te betrekken bij provinciaal beleid:
 - ▶ Van de raadsleden vindt 65% dat de provincie hiertoe onvoldoende (50%) of zelfs ruim onvoldoende (16%) doet.
 - ▶ Van de AB-leden waterschap vindt 58% dat de provincie hiertoe onvoldoende (55%) of zelfs ruim onvoldoende (3%) doet.

Positieve punten huidig beleid provincie

- ▶ Op de vraag wat de provincie al goed doet bij het betrekken van ambtsdragers bij provinciaal beleid, geeft 40% een inhoudelijk antwoord. De gegeven antwoorden kunnen als volgt worden samengevat:
 - ▶ **Communicatie:** Nieuwsbrieven, bijeenkomsten, en digitale updates zorgen voor een goede informatievoorziening.
 - ▶ **Betrokkenheid:** Enquêtes, inspraakmomenten en bijeenkomsten stimuleren participatie.
 - ▶ **Samenwerking:** Steeds meer focus op verbinding en overleg met gemeenten.
 - ▶ **Bereidheid:** Erkenning van het belang van lokale overheden en toenemend contact.
 - ▶ **Informatievoorziening:** Voldoende informatie via diverse kanalen, waaronder nieuwsbrieven en website.

Verbeterkansen huidig beleid provincie

- ▶ Op de vraag wat de provincie beter kan doen bij het betrekken van ambtsdragers bij provinciaal beleid noemen raadsleden vooral:
 - ▶ zorgen dat informatie tijdig beschikbaar is: 52%
 - ▶ Rekening houden met vergaderingen van gemeenteraden, commissies, etc.: 46%
 - ▶ meer communicatiemomenten inplannen: 44%
- ▶ AB-leden waterschap noemen vooral vaak:
 - ▶ meer communicatiemomenten inplannen: 48%
 - ▶ zorgen dat informatie tijdig beschikbaar is: 45%

Invior biedt onafhankelijk advies en projectbegeleiding rondom (participatie)beleid. We begeleiden opdrachtgevers in drie fasen van het participatieproces.

Inzicht – Door onderzoek te doen verzamelen we betrouwbare informatie.

Visie – De opgehaalde inzichten vertalen we naar een gedragen beleidsmatig advies, maar het liefst daarbij ook een participatiebeleid om nu, en in de toekomst, belanghebbenden betrokken te houden.

Organisatie – Vervolgens helpen we met het implementeren van dit beleidsadvies.

Onze professionele en flexibele medewerkers geloven in gemeenschap; een zo breed mogelijke groep moet kunnen meedenken en meepraten over lokale maatschappelijke vraagstukken. Door een transparant inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers/ bestuurders/ politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

Invior
Herstraat 20
5961 GJ Horst

www.invior.nl
advies@invior.nl
085-4860100

Invior is lid van Data & Insights Network.

Onderzoeks- en participatiebureau Invior, met de overheidsdatabase Overheid in Nederland, is sinds 2011 actief in onderzoeken onder gekozen en benoemde bestuurders in Nederland. Overheid in Nederland beheert daarvoor een databestand van alle gekozen en benoemde bestuurders van het kabinet, de Staten-Generaal, de Waterschappen, de provincies en de gemeenten. Ook beschikt Overheid in Nederland over een personenregister van leidinggevende ambtenaren bij de diverse overheden.

The screenshot shows the homepage of 'Overheid in Nederland'. At the top, there is a navigation bar with 'Nederland' selected. Below this, there are two main sections: 'Kies provincie' and 'Personen zoeken'. The 'Kies provincie' section includes a map of the Netherlands and a list of provinces: Drenthe, Flevoland, Eindhoven, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Noord-Holland, Overijssel, Utrecht, Zeeland, and Zuid-Holland. The 'Personen zoeken' section has a search input field and a search button. Below these sections, there is a 'Contactgegevens 1e en 2e Kamer en ministeries' section with a list of links to various government bodies, including the Eerste Kamer, Tweede Kamer, Ministers / Staatssecretarissen (het Kabinet), European Parliament (both internal and external), IEO-bestuur, VNG-bestuur, and various provincial and municipal bodies. At the bottom, there is a footer with '43 906 personen op OverheidinNederland.nl' and a navigation bar with 'Home', 'Staten', 'Onderzoeken', 'Dienstverlening', and 'Werkte voor Foruut'.

Afb. Homepage www.overheidinnederland.nl